

Л.М. ВАРАВА, д-р екон. наук, проф., В.В. МАРЧЕНКО, аспірант
Криворізький національний університет

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ СТРАТЕГІЙ НА ГІРНИЧОРУДНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Інтеграція України у високотехнологічне конкурентне середовище зумовила потребу формування інноваційної моделі розвитку вітчизняних підприємств. Активізація інноваційної діяльності та створення цілісної системи її фінансового забезпечення має ґрунтуватися на залученні інвестиційних ресурсів різних джерел походження.

Будь-який інноваційний проект є проектом інвестиційним, для реалізації якого виділяються інвестиційні кошти, що можуть здійснюватися впродовж декількох періодів життєвого циклу. Виходячи з цього, для підприємств інноваційно-інвестиційна діяльність (ІІД) представляє цілеспрямований процес пошуку необхідних інновацій та інвестиційних ресурсів для їх реалізації, вибору ефективних об'єктів інвестування, розробки збалансованої за обраними параметрами інвестиційної програми і забезпечення її впровадження.

Практика показує, що у більшості підприємств гірничо-металургійного комплексу України недостатньо фінансових можливостей для впровадження інновацій, навіть тоді, коли у них є власні розробки. До основних факторів, що стримують інноваційну діяльність залізрудних гірничо-збагачувальних комбінатів і підприємств підземного комплексу, належать: нестача власних коштів; недостатня фінансова підтримка держави; великі витрати на інновації; недосконалість законодавчої бази; високий економічний ризик [1]. У зв'язку з цим особливою актуальності набуває підвищення інноваційної активності підприємств за рахунок як зовнішніх, так і внутрішніх факторів.

Основою стратегічного управління ІІД є розроблення інноваційно-інвестиційних стратегій (ІІС) підприємства на перспективний період, обумовлений певними горизонтами планування програм, проектів, заходів з відповідними результуючими показниками.

Для активізації розробки і впровадження ІІС на гірничорудних підприємствах необхідно створити механізм управління цим процесом, який може бути реалізованим за рядом етапів і поєднувати, окрім стратегічного, ще поточне і оперативне керівництво. Наприклад, поточне керівництво має свою конкретизацію при формуванні інноваційно-інвестиційної програми підприємства.

При удосконаленні ІІС слід орієнтуватися на такі напрями:

- 1) активний пошук ефективних інноваційно-інвестиційних рішень за всіма напрямами і формами ІІД, а також на різних стадіях інвестиційного процесу;
- 2) формування поточних інноваційно-інвестиційних програм в межах стратегічних рішень і поточних інвестиційних можливостей підприємства;
- 3) забезпечення адаптивності ІІС до змін факторів зовнішнього інвестиційного середовища. Якщо прогнозовані параметри зовнішнього інвестиційного середовища є відносно стабільними, підприємство має можливість більшою мірою деталізувати свою ІІС, централізувати систему стратегічного планування і контролю, сформувати більш жорстку стратегічну організаційну структуру управління ІІД;
- 4) забезпечення альтернативності стратегічного інвестиційного вибору;
- 5) постійне використання результатів науково-технічного прогресу у галузі, що є головним механізмом впровадження технологічних інновацій, які забезпечують зростання конкурентної позиції підприємства на ринку;
- 6) урахування рівня інвестиційного ризику;
- 7) підвищення професійної підготовки менеджерів у області стратегічного управління.

У процесі реалізації ІІС необхідно забезпечити оцінку її ефективності за системою розроблених на підприємстві критеріїв, які ураховують особливості інновацій у даній галузі, вплив зовнішніх факторів, потенційні можливості у формуванні необхідного обсягу інвестиційних ресурсів з різних джерел.

Список літератури

1. Орлова А.А. Організація та здійснення інвестиційно-інноваційної діяльності в промисловості України. *Ефективна економіка*. 2014. № 9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua> (дата звернення: 31.07.2019).